

Inspel: En fullständigt ämnesutformad gymnasieskola

Regeringen beslutade den 17 november 2025 att tillsätta utredningen En fullständig ämnesutformad gymnasieskola (dir 2025:98). Sveriges förenade studentkårer inkommer här med ett inspel till utredningen.

Sammanfattningsvis vill vi betona att i utformningen av en ämnesutformad gymnasieskola måste regeringen säkerställa att:

- Den grundläggande behörigheten till högre utbildning garanteras för studenter från samtliga nationella gymnasieprogram.
- Behörighetskraven är proportionerliga och direkt kopplade till utbildningens faktiska kunskapskrav.
- Harmoniserade examensmål och lika möjligheter till behörighet ska ges för gymnasiet samtliga elever och program.

SFS syn på högskolebehörighet

Sveriges förenade studentkårer (SFS) välkomnar reformer som stärker utbildningssystemets kvalitet, och betonar att en ämnesutformad gymnasieskola måste utformas så att den inte skapar nya hinder för tillträde till högre utbildning. Eftersom gymnasieskolan utgör den direkta vägen in i akademien har staten ett tydligt ansvar för att utbildningskedjan är sammanhållen. SFS anser att alla nationella gymnasieprogram ska ge grundläggande behörighet, oavsett struktur. Om vissa program inte gör det riskerar elever att utestängas från högre utbildning genom val de gjort i tonåren, vilket skulle minska rekryteringsbredden och försvaga akademins representativitet.

SFS anser att samtliga utbildningars läroplaner bör omfattas av de behörighetskrav, kompetenser och lärandemål som krävs för att påbörja och fullfölja studier på universitet och högskola. SFS rekommenderar därför att regeringen säkerställer att alla gymnasieprogram ger grundläggande behörighet och att behörighetskraven är proportionerliga och direkt kopplade till utbildningens faktiska kunskapskrav. En ämnesutformad gymnasieskola får inte begränsa framtida studie- och yrkesval. För att värna ett inkluderande och samhällsrepresentativt högskoleväsende krävs en nationell politik som garanterar öppna vägar till högre utbildning.

Det är även viktigt att möjligheten till rättvis behörighet återfinns på samtliga gymnasieskolor i landet. Gymnasiebetyg ska vara ett centralt urvalsinstrument.

För att urvalet ska vara rättvist krävs att betygen är målrelaterade, rättssäkra och värderas lika oavsett om de kommer från ordinarie eller kompletterande gymnasieutbildning. Alla gymnasiebetyg bör därför ha samma meritvärde, vilket gör systemet mer transparent och minskar onödig styrning av studenters studieval. Dagens system, där vissa kurser ger extra tillgodoräknande behörighet, garanteras inte i hela landet och skapar orättvisa villkor för behörighet när studenter söker sig vidare till högre utbildning. Av denna anledning anser SFS att ett meritpoängssystem inte bör finnas.

SFS vill därmed trycka på att utformningen av en fullständigt ämneutformad gymnasieskola behöver stärka utbildningssystemets kvalitet och bidra med att bredda inkludering och öppna vägar till högre utbildning. Studie- och yrkesval får inte vara en begränsande faktor för framtida utbildning. En bred akademisk behörighet är en styrka för den svenska högre utbildningen.

Rasmus Lindstedt
Ordförande
rasmus.lindstedt@sfs.se
070-545 75 57

Lovisa Rydh
Politisk sekreterare
Lovisa.rydh@sfs.se
076- 544 01 10